

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคัลระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย

Canonical Correlation Analysis between the Executive Leadership and the Professional Development of Teacher of Graduate Diploma Students in Teaching Profession at Chiangrai College

ธงชาติ วงษ์สุวรรณ (Thongchart Wongsawan)*

จินตนา จันทร์เจริญ (Jintana Chanjarain)*

เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ (Cherdsak Supasopon)*

วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (Weeraphan Siririth)*

จุฑามาศ กิติศรี (Chuthamt Kitisri)*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารและการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย และ 2) สหสัมพันธ์คาโนนิคัลระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารและการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย ปีการศึกษา 2558 จำนวน 150 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคัล

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.61) 2) ระดับการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.53) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อตนเอง (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.54) และ 3) สหสัมพันธ์คาโนนิคัลระหว่างชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารกับชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู มีฟังก์ชันคาโนนิคัล 3 ฟังก์ชัน คือ ฟังก์ชันคาโนนิคัลที่ 1 มีค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคัลเท่ากับ 0.628 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีความแปรปรวนร่วมกันร้อยละ 39.44 (R^2 = 0.3944) ส่วนฟังก์ชันคาโนนิคัลที่ 2 และ 3 มีค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคัลเท่ากับ 0.272 และ 0.140 ตามลำดับ ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดย

* อาจารย์ประจำที่ วิทยาลัยเชียงราย e-mail: siririth@gmail.com

Lecturer of Chiangrai College e-mail: siririth@gmail.com

ฟังก์ชันคานอนิคอลที่ 1 มีตัวแปรในชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร 7 ตัวแปร ที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญส่งผลต่อตัวแปรคานอนิคอล คือ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักศึกษา 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการหลักสูตร 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 5) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ 6) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ และ 7) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น โดยมีค่าน้ำหนัก -0.569 , -0.567 , -0.542 , -0.529 , -0.445 , -0.550 และ -0.517 ตามลำดับ และตัวแปรในชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู 3 ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อตัวแปรคานอนิคอล คือ 1) ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง 2) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และ 3) ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยมีค่าน้ำหนัก -0.622 , -0.487 และ -0.270 ตามลำดับ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำของผู้บริหาร , การพัฒนาวิชาชีพครู , การวิเคราะห์สหสัมพันธ์คานอนิคอล

Abstract

The purposes of this research were to study 1) the level of the Executive Leadership and the Professional Development of Teacher of Graduate Diploma Students in Teaching Profession at Chiangrai College and 2) Canonical Correlation Analysis between the Executive Leadership and the Professional Development of Teacher of Graduate Diploma Students in Teaching Profession at Chiangrai College. The sample size was 150 people that consisted of graduate diploma students in teaching profession at Chiangrai College in academic year 2015. The instrument for data collection was the rating scale questionnaire with 5-level rating scales. Statistics used in data analysis were percentage (%), mean (\bar{X}), standard deviation (S.D.) and Canonical Correlation Analysis.

The research findings were found that 1) the level of the Executive Leadership of Graduate Diploma Students in Teaching Profession at Chiangrai College was overall high (\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.38). Considering the individual aspects, it was found creative leadership with vision (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.61) 2) the level of the Professional Development of Teacher of Graduate Diploma Students in Teaching Profession at Chiangrai College was high (\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.53). Considering the individual aspects, it was found the study for self-development (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.54) and 3) Canonical Correlation Analysis between the Executive Leadership and the Professional Development of Teacher had three functions of canonical. The first, Canonical correlation value was 0.628, statistically significant at the 0.01 level and had covariance was 39.44%; but the canonical function at second and third the Canonical Correlation value were

0.272 and 0.140 respectively with no statistical significance. The canonical function in the first function of variables, the Executive Leadership had seven variables that affect the weight variable which were 1) the academic leadership with monitoring the performance of teachers 2) the academic leadership with monitoring of student achievement 3) the academic leadership with curriculum management 4) the academic leadership with promotion of academic climate 5) the creative leadership with imagination 6) creative leadership with vision and 7) creative leadership with flexibility by factor loading of -0.569 , -0.567 , -0.542 , -0.529 , -0.445 , -0.550 and -0.517 respectively. The variable Professional Development of Teacher were three variants that were 1) the study for self-development 2) the participating in academic activities achieved and 3) the leadership in professional development with factor loadings of -0.622 , -0.487 and -0.270 respectively.

Keywords : the executive leadership , the professional development of teacher , canonical correlation analysis

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 81 เรื่อง การพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครู และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 กำหนดให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรใหม่ และบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา เป็นภารกิจสำคัญของคุรุสภาและต้องมีระบบที่ชัดเจนครอบคลุมทั้ง 4 กลุ่ม คือ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาอื่น (ศึกษานิเทศก์) ในทุกหน่วยงาน และนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา ได้แก่ ระบบมาตรฐานและการควบคุมการประกอบวิชาชีพ ระบบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ระบบการพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพและระบบการยกย่องและผดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพ โดยมีมาตรฐานวิชาชีพทั้ง 3 ด้าน เป็นกรอบในการพัฒนา ได้แก่ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) ซึ่งคุรุสภาได้ดำเนินการออกข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2548 เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย คุรุสภาในฐานะสภามาตรฐานวิชาชีพครู ได้กำหนดมาตรฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานของครู ไว้ 12 เกณฑ์มาตรฐาน คือ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวร

ที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และ 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556 : 69)

โดยเฉพาะในส่วนการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของพัฒนาครู เพราะในการจัดการศึกษาจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใดนั้นจึงขึ้นอยู่กับ “คุณภาพการสอนของครู” คือ ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีการพัฒนาทักษะในรูปแบบต่างๆอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ประกอบไปด้วย การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู จะมีส่วนอย่างยิ่งในการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาโดยตรงจึงควรให้ความสำคัญและเติมเต็มศักยภาพของครูให้ครูสามารถพัฒนาตนเองเพื่อส่งผลต่อการดำเนินงานสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เพราะคุณภาพของครูส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นปัจจัยประการหนึ่งที่จะทำให้ ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำและบริหารบุคคลในสถานศึกษา ให้กระทำหรือจัดกิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จ คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (จุฑามาศ อินนามเพ็ง, 2552 : 28) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ย่อมดำเนินการให้สถานศึกษามุ่งไปสู่คุณภาพ และได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ และมีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับสูงแล้วก็จะก่อให้เกิดการพัฒนาคุณครูอาจารย์ให้เป็นบุคลากรที่มีความสามารถทางวิชาการและมีภาวะผู้นำตามไปด้วย ซึ่งทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย และได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 15)

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงรายมีเจตจำนงที่จะพัฒนาบุคคลที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มีความรู้ ความสามารถที่จะไปประกอบวิชาชีพครูให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับวิชาชีพชั้นสูง สอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนาของประเทศชาติ โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับชุมชนและท้องถิ่น โดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย, 2557)

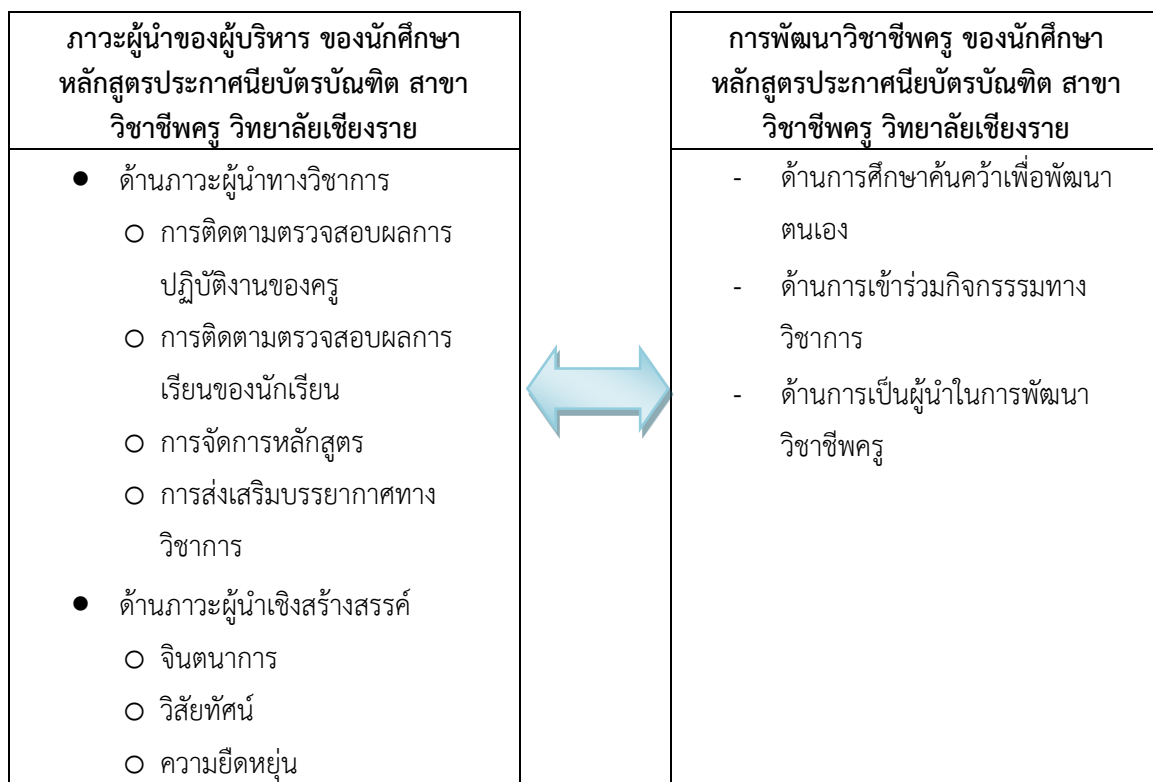
ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา สหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารกับชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู โดยพิจารณาจากการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการใน 3 ด้าน คือ การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู ในส่วนภาวะผู้นำของผู้บริหาร ศึกษาใน 2 ด้านหลัก 7 ด้านย่อย คือ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักศึกษา 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการ

หลักสูตร 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 5) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ 6) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ และ 7) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีส่วนร่วมสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพครู ในการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการของครู ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ได้ในระดับใด ทั้งนี้ เพื่อจะนำข้อมูลที่ได้มาจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาวิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารและการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย
- 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์คานาคอระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย จำนวน 180 คน ปีการศึกษา 2558

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย โดยการเปิดตารางสำเร็จรูป เครจซี่ และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 100) โดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลาก รวมกลุ่มตัวอย่าง 150 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย จำนวน 2 ด้านหลัก 7 ด้านย่อยคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการหลักสูตร ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น

2.2 ชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย ในการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และประเภทของโรงเรียนที่ฝึกงาน เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย จำนวน 7 ด้าน คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการหลักสูตร ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ

4. การสร้างเครื่องมือ

4.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงรายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล สร้างแบบสอบถาม

4.2 ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความและวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าความเที่ยงตรงระหว่าง 0.60-1.00 จากนั้น นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC และปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย จำนวน 30 คน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ปรากฏว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.98 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่น แล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ของการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย วิเคราะห์โดยใช้ ความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง มีภาวะผู้นำ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ระดับมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการพัฒนาวิชาชีพครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์หาสหสัมพันธ์คาโนนิกอลระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย วิเคราะห์โดยใช้ การวิเคราะห์ สหสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical Correlation Analysis)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1.สรุปผลการวิจัย

1.1 สถานภาพโดยรวมส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 82 คน (ร้อยละ 54.70) อายุระหว่าง 26 – 30 ปี จำนวน 88 คน (ร้อยละ 58.70) ประเภทของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา จำนวน 82 โรงเรียน (ร้อยละ 54.70) และขนาดของสถานศึกษาส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 61 โรงเรียน (ร้อยละ 40.70)

1.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักศึกษา 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการหลักสูตร 5) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น 6) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู และ 7) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหาร ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัย เชียงราย

ภาวะผู้นำ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	ลำดับ
1 ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู (X_1)	4.25	0.61	มาก	6
2 ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักศึกษา (X_2)	4.30	0.57	มาก	2
3 ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการหลักสูตร (X_3)	4.29	0.59	มาก	4

	ภาวะผู้นำ	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	ลำดับ
4	ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_4)	4.29	0.61	มาก	3
รวมภาวะผู้นำทางวิชาการ		4.28	0.53	มาก	
5	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (X_5)	4.22	0.64	มาก	7
6	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (X_6)	4.31	0.61	มาก	1
7	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (X_7)	4.28	0.63	มาก	5
รวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์		4.27	0.63	มาก	
โดยรวม		4.26	0.38	มาก	

1.3 การพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับการพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ 1) ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อตนเอง 2) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และ 3) ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย

		\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ	ลำดับ
1	ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อตนเอง (Y_1)	4.31	0.54	มาก	1
2	ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ (Y_2)	4.24	0.48	มาก	2
3	ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู (Y_3)	3.73	0.98	มาก	3
โดยรวม		4.10	0.53	มาก	

1.4 ข้อมูลสหสัมพันธ์คาโนนิกอระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X) กับการพัฒนาวิชาชีพครู (Y) ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y ₁	Y ₂	Y ₃
X ₁	1.000									
X ₂	0.772**	1.000								
X ₃	0.714**	0.733**	1.000							
X ₄	0.654**	0.761**	0.763**	1.000						
X ₅	0.666**	0.642**	0.603**	0.656**	1.000					
X ₆	0.683**	0.746**	0.727**	0.797**	0.791**	1.000				
X ₇	0.698**	0.723**	0.724**	0.764**	0.755**	0.849**	1.000			
Y ₁	0.571**	0.562**	0.535**	0.526**	0.437**	0.535**	0.508**	1.000		
Y ₂	0.411**	0.436**	0.427**	0.403**	0.362**	0.472**	0.424**	0.684**	1.000	
Y ₃	0.280**	0.231**	0.147	0.224**	0.146	0.226**	0.209**	0.398**	0.482**	1.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารกับชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู มีค่าอยู่ระหว่าง 0.209 – 0.849 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำถึงสูง ค่าสหสัมพันธ์ภายในชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู (X₁) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียน (X₂) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการหลักสูตร (X₃) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X₄) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (X₅) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (X₆) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (X₇) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.603– 0.849 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางถึงสูง ค่าสหสัมพันธ์ภายในชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู ได้แก่ ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง (Y₁) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ (Y₂) ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู (Y₃) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.398– 0.684 ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกค่า โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำถึงปานกลาง

ตารางที่ 4 สหสัมพันธ์ค่าโหนดระหว่างชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารกับชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย

Canonical Function	Canonical Correlation	Canonical R ²	Wilk's Lambda	χ^2	p-value
1	0.628**	0.3944	0.550	85.882	0.000
2	0.272	0.0740	0.908	13.888	0.308
3	0.140	0.0196	0.980	2.834	0.726

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4 สหสัมพันธ์ค่าโหนดระหว่างชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารกับชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู มีฟังก์ชันค่าโหนด 3 ฟังก์ชัน ดังนี้ ฟังก์ชันค่าโหนดที่ 1 มีค่าสหสัมพันธ์ค่าโหนดเท่ากับ 0.628 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่ตัวแปรค่าโหนดของชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารกับชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู มีความแปรปรวนร่วมกันร้อยละ 39.44 ($R^2 = 0.3944$) สำหรับฟังก์ชันค่าโหนดที่ 2 และ 3 มีค่าสหสัมพันธ์ค่าโหนด เท่ากับ 0.272 และ 0.140 ตามลำดับ ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงไม่นำมาพิจารณาค่าน้ำหนักความสำคัญค่าโหนด

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ค่าโหนดของฟังก์ชันที่ 1 ระหว่างชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารกับชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู วิทยาลัยเชียงราย

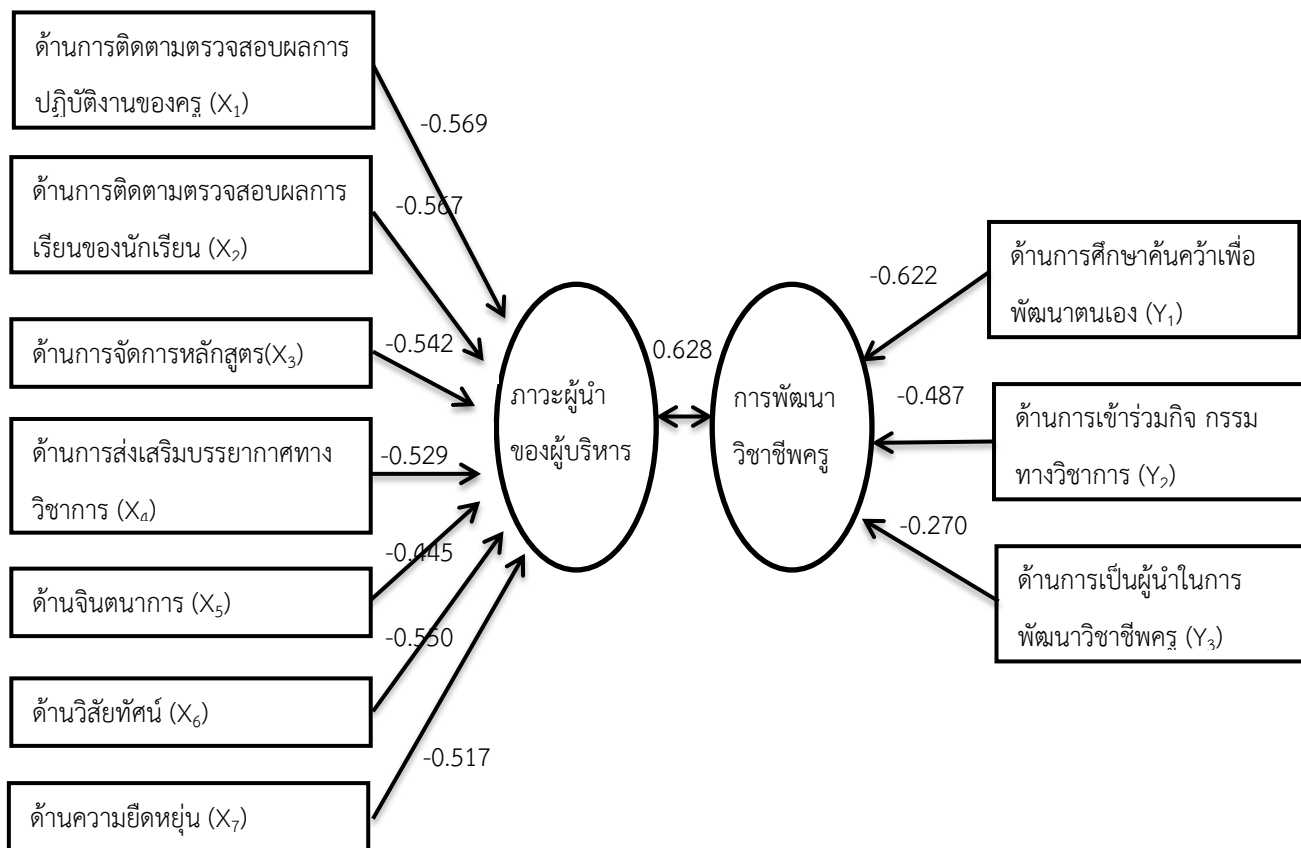
	Canonical Weight	Canonical Loading	Canonical Cross-Loading	Canonical R ²
Independent Variables				
X ₁	-0.415	-0.907	-0.569	32.38
X ₂	-0.225	-0.902	-0.567	32.15
X ₃	-0.169	-0.862	-0.542	29.38
X ₄	-0.098	-0.843	-0.529	27.98
X ₅	0.144	-0.709	-0.445	19.80
X ₆	-0.349	-0.876	-0.550	30.25
X ₇	0.015	-0.823	-0.517	26.73
Dependent Variables				
Y ₁	-0.865	-0.991	-0.622	38.69
Y ₂	-0.186	-0.776	-0.487	23.72
Y ₃	0.005	-0.430	-0.270	7.29

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีค่าน้ำหนักคาโนนิคอลลอยู่ในระดับปานกลาง สูงที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู (-0.569) รองลงมา ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียน (-0.567) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (-0.550) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการหลักสูตร (-0.542) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (-0.529) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (-0.517) และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (-0.445) ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรทั้ง 7 มีความแปรปรวนร่วมกันปานกลางด้วย และเมื่อพิจารณาค่า R^2 ซึ่งเป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารแต่ละตัวที่อธิบายคาโนนิคอลลิงก์ชันที่ 1 พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู มีค่าร้อยละของความแปรปรวน สูงที่สุด คือ 32.38 รองลงมา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียน (32.15) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านวิสัยทัศน์ (30.25) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการหลักสูตร (29.38) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (27.98) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านความยืดหยุ่น (26.73) และน้อยที่สุด คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านจินตนาการ (19.80) แสดงว่าในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอลลิงก์ชันที่ 1 ตัวแปร ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู มีน้ำหนักในการสร้างมากที่สุด และตัวแปรอื่นๆ มีน้ำหนักในการสร้างรองลงมา ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเครื่องหมายของค่าน้ำหนักคาโนนิคอลลิงก์ชันที่ 1 พบว่า มีเครื่องหมายเหมือนกันแสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เชิงเส้นของตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู มีค่า R อยู่ในระดับปานกลาง สูงที่สุด คือ ตัวแปรด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง (-0.622) รองลงมาได้แก่ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ (-0.487) และด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู (-0.270) ตามลำดับ แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 มีความแปรปรวนร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางด้วยและเมื่อพิจารณาค่า R^2 ซึ่งเป็นค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร การพัฒนาวิชาชีพครูแต่ละตัวที่อธิบายคาโนนิคอลลิงก์ชันที่ 1 พบว่า ตัวแปรด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองมีค่าร้อยละความแปรปรวนสูงที่สุด คือ 38.69 รองลงมาได้แก่ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ (23.72) และน้อยที่สุด คือด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู (7.29) หมายความว่าในการสร้างตัวแปรคาโนนิคอลลิงก์ชันที่ 1 ตัวแปรด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเองมีน้ำหนักหรือมีส่วนร่วมในการสร้างมากกว่าตัวแปรอื่นๆ ส่วนตัวแปรอื่นๆมีน้ำหนักในการสร้างรองลงมา และเมื่อพิจารณาเครื่องหมายของค่าน้ำหนักคาโนนิคอลลิงก์ชันที่ 1 พบว่า มีเครื่องหมายเหมือนกันแสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลลิงก์ชันที่ 1 แสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารกับด้านการพัฒนาวิชาชีพครู ส่งผลซึ่งกันและกันและส่งผลไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้ตัวแปรต่างๆในการทำนายความสำเร็จของการพัฒนาวิชาชีพครูได้ทุกตัว

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถเขียนเป็นภาพความสัมพันธ์ของคาโนนิคอลฟังก์ชันที่ 1 ได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพครู

จากภาพที่ 2 กล่าวได้ว่า ตัวแปรคาโนนิคอลของภาวะผู้นำของผู้บริหารกับการพัฒนาวิชาชีพครูมีความสัมพันธ์ปานกลาง โดยด้านการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู จะส่งผลอย่างมากต่อตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครูในทิศทางเดียวกัน ส่วนด้านการติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียน ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านความยืดหยุ่น และด้านจินตนาการ จะส่งผลกระทบต่อตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารในทิศทางเดียวกัน ส่วนตัวแปรคาโนนิคอลของการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการศึกษา ค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง จะส่งผลอย่างมากต่อตัวแปรของภาวะผู้นำในทิศทางเดียวกัน ส่วนด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู จะส่งผลกระทบต่อตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารในทิศทางเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน และหากขาดตัวแปรหนึ่งไปก็จะมีผลกระทบทางเดียวกันกับตัวแปรอื่นๆ

2.อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพอครุ วิทยาลัยเชียงราย ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านย่อย พบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายด้านย่อยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักศึกษา รองลงมา คือ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และการจัดการหลักสูตร และที่น้อยสุด คือ การติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาควรมีภาวะผู้นำเชิงวิชาการที่จะดำเนินการติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู ติดตามตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียนจัดการหลักสูตร และส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ให้เกิดขึ้นภายในสถานศึกษาของตนอย่างเต็มกำลังความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับมูฮออาลี (2551 : 14) กล่าวว่า การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู เป็นการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและการร่วมมือกันทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมทุกอย่างระหว่างผู้รับการนิเทศโดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ พยายามที่จะช่วยเหลือครูแก้ปัญหาในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพและยังเป็นการพัฒนาศักยภาพและส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพอครุซึ่งผลจากการพัฒนาครูในขั้นสุดท้ายคือนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

2. ภาวะผู้นำของผู้บริหารของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพอครุ วิทยาลัยเชียงราย ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้านย่อย พบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายด้านย่อยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ วิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ความยืดหยุ่น และจินตนาการ ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระตุ้นหรือสร้างมุมมอง จินตนาการ ความท้าทายใหม่ ให้ครูส่วนใหญ่ มองเห็นประโยชน์ของการเปลี่ยนแปลง ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และมองการเปลี่ยนแปลงเป็นเรื่องของการพัฒนาตนเอง ให้ครูพร้อมที่จะรับข้อมูลข่าวสารที่ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอ นอกจากนี้ จะช่วยส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง ยังกระตุ้นให้ครูเกิดความสนใจ และนำผลของการเรียนรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับการจัดการเรียนการสอน และการทำงานอื่นๆ ทำให้ผู้เรียนได้รับกระบวนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทและยุคสมัย และเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องแสดงภาวะผู้นำให้ครูรู้จักไว้วางใจ และพร้อมที่จะเปิดกว้างรับความคิดเห็นใหม่ๆ สามารถรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันได้ สามารถคิดหาวิธีแก้ปัญหาได้อย่างมีอิสระและหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับ Arellano and Martin (2002) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ (inspire) อย่างมีเอกลักษณ์เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจสถานการณ์ที่ซับซ้อน (Complex) พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดการตอบสนองร่วมกันในเชิงริเริ่มสร้างสรรค์ด้วยวิธีการใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ เดวิสและโธมัส (Davis and Thomas , 1989 : 22-23) ที่กล่าวว่า วิสัยทัศน์มีคุณค่าเพราะเป็นสิ่งสำคัญประกอบแรกที่ผู้นำจะต้องมีและเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้สมาชิกทุกคนได้เข้าใจอย่างชัดเจนโดยเน้นที่ผลผลิต เป้าหมายและทิศทางการดำเนินการ และคอตเตอร์ (Kotter , 1996 : 72) กล่าวว่า วิสัยทัศน์ ทำให้มองเห็นทิศทางการเปลี่ยนแปลงขององค์กรได้ชัดเจนว่าจะมีทิศทางไปอย่างไรเป็นเส้นทางเดียวหรือ หลายเส้นทาง กระตุ้นให้บุคคลได้ปฏิบัติได้ตรงตามทิศทางขององค์กร ช่วยให้เกิดการประสานงานการปฏิบัติงานของคนในองค์กรจำนวนมากในแนวทางที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง

กับอเดียร์ (Adair,2007 : 35) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้องให้การกระตุ้น (encourages) ส่งเสริมและแนะนำ (stimulates and guides) กระบวนการใหม่ๆ อย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการใหม่ๆ อย่างท้าทาย (challenge) และกรองทิพย์ นาควิเชตร (2552 : 2) กล่าวไว้ว่า ความสามารถของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ต้องผลักดันให้ผู้ร่วมงานร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งมา ด้วยการคิดต่าง คิดหลายมิติ คิดบวก คิดเชิงสร้างและพัฒนา รวมทั้งการคิดแก้ปัญหา และกิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์ (2555 : 20) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ต้องสามารถตอบสนองต่อจินตนาการ และนำบุคคลอื่น ด้วยแนวทางใหม่ๆ หรือวิธีการใหม่ๆ ได้อย่างท้าทาย และมีความยืดหยุ่น ที่สำคัญภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อก่อให้เกิดการริเริ่มใหม่ๆ และสนับสนุนให้ผู้อื่นได้มีความสร้างสรรค์

3. การพัฒนาวิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยเชียงราย เมื่อพิจารณาภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษาค้นคว้าเพื่อตนเอง รองลงมา คือ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ และด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องด้วยการพัฒนาครูนั้นเป็นนโยบายสำคัญที่เล็งผลกัตันให้เกิดขึ้น ในระบบการศึกษาไทย เนื่องจากคุณภาพของครูส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นการที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้ประสบความสำเร็จ การพัฒนาครูโดยเฉพาะด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ จึงเป็นสิ่งที่จะต้องเล็งผลกัตันให้เกิดการปฏิบัติเป็นรูปธรรม ซึ่งการพัฒนาพัฒนาครูให้สำเร็จ มากน้อยเพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการส่งเสริม และสนับสนุนครู ให้ได้รับการพัฒนาตามความต้องการจำเป็น และสอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป และเมื่อพิจารณาด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่าอยู่ระดับที่น้อยที่สุดใน 3 ด้านของการพัฒนาวิชาชีพครู อาจเนื่องจากการขาดโอกาสและการสนับสนุนจากผู้บริหาร หรือหน่วยงานต้นสังกัดในการมอบหมาย หรือการให้อำนาจแก่ครู ในการจัดการหรือตัดสินใจในการดำเนินงาน หรือจัดกิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ อีกทั้งด้วยการขาดการกระตุ้น และการสร้างแรงจูงใจที่ดีในการเป็นผู้นำเพื่อเสนอแนวคิดหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณิ หาญกล้า (2550 : 136) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ค่อยเปิดโอกาสในการแต่งตั้งหรือมอบหมายงานให้กับครู เพื่อจะก้าวขึ้นเป็นผู้นำในการพัฒนา และบางครั้งครูเองก็ไม่มี ความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะเป็นผู้นำในการพัฒนา ตลอดจนเพื่อนครู ไม่สนใจในการให้ความร่วมมือที่จะพัฒนาตามคำแนะนำ ทำให้การที่จะเป็นผู้นำไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

4. สหสัมพันธ์คาโนนิกอระหว่างชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารกับชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู มีฟังก์ชันคาโนนิกอล 3 ฟังก์ชัน ดังนี้ ฟังก์ชันคาโนนิกอลที่ 1 มีค่าสหสัมพันธ์คาโนนิกอลเท่ากับ 0.628 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยที่ตัวแปรคาโนนิกอลของชุดตัวแปรภาวะผู้นำของผู้บริหารกับชุดตัวแปรการพัฒนาวิชาชีพครู มีความแปรปรวนร่วมกันร้อยละ 39.44 ($R^2 = 0.3944$) สำหรับฟังก์ชันคาโนนิกอลที่ 2 และ 3 มีค่าสหสัมพันธ์คาโนนิกอล เท่ากับ 0.272 และ 0.140 ตามลำดับ ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงไม่นำมาพิจารณาค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิกอล ซึ่งสอดคล้องกับปรกรณ์ ประจัญบาน (2553 : 61) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์สหสัมพันธ์เป็นการดูว่าตัวแปรแต่ละคู่มีความสัมพันธ์กันจริงหรือไม่ มีขนาดความสัมพันธ์มากน้อย

เพียงใด และมีทิศทางความสัมพันธ์กันแบบใด และสอดคล้องกับ ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2544) ที่ได้เสนอการแปลความหมายของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้ สหสัมพันธ์ที่มีขนาดเล็ก หรือมีความสัมพันธ์กันน้อย ค่าสหสัมพันธ์จะอยู่ระหว่าง -0.29 ถึง -0.10 หรือ 0.10 ถึง 0.29 และเมื่อพิจารณาด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครู เนื่องจากบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูนั้น เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงภาวะผู้นำในการเป็นผู้ชี้แนะ และช่วยเหลือครูในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนสร้างมิตรไมตรีที่ดีและขวัญกำลังใจให้กับครูในการปฏิบัติหน้าที่ ทำให้ครูรู้สึกเกิดความเชื่อมั่นและมีความพยายามการพัฒนาตนเอง ทั้งการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูยังช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ทำความรู้จัก และศึกษาบุคลิก ลักษณะของครูแต่ละคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาบุคลากรที่ตรงจุด สอดคล้องกับความต้องการ ทั้งยังให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจในการมอบหมายงานหรือตำแหน่งหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ครูได้ทำงานได้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถ และความสนใจ ซึ่งจะส่งผลให้งานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนาวา สุขรมย์ (2550 : 64) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาภาวะผู้นำของผู้บริหารจะพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ รองลงมาคือด้าน วิสัยทัศน์ และด้านการจัดการหลักสูตร ซึ่งด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการจัดการหลักสูตร ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบย่อย ที่สำคัญประการหนึ่งของภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสำหรับโรงเรียนแล้วงานวิชาการถือได้ว่าเป็นหัวใจในการบริหารจัดการ โรงเรียนเนื่องจากมีส่วนสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ทำให้ผู้บริหารส่วนใหญ่ต่างให้ความสำคัญ และดำเนินการอย่างเร่งด่วนในการพัฒนาคุณภาพของงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ที่สังกัดควรได้รับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะและวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างให้ครูมีจินตนาการในการสอน และผู้บริหารสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคกับครูและนักเรียน พร้อมทั้งมีการนิเทศการสอนร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ควรสร้างนักศึกษาให้มีภาวะผู้นำในการคิดสร้างสรรค์มีจินตนาการในการจัดกิจกรรม และกล้าแสดงการเป็นผู้นำ การเป็นผู้นำนักศึกษา การนำเสนอผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

1.3 นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู ควรมีการพัฒนาวิชาชีพครูให้มากขึ้น มีการไปฝึกอบรม หาความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติม และเป็นผู้นำเสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม และสัมมนา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรศึกษาวิจัยการพัฒนาวิชาชีพครู โดยเฉพาะด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู โดยใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน เพื่อให้ทราบปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2.2. ควรศึกษารูปแบบภาวะผู้นำ ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู

2.3. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุในการพัฒนาวิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต วิชาชีพครู

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา **อาชีวศึกษา**. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

กรองทิพย์ นาควิเชตร. (2552). **ภาวะผู้นำสร้างสรรค์เพื่อการศึกษา**. สมุทรปราการ: อีรสาส์นพับลิชเชอร์.

“ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548”. (2548). **ราชกิจจานุเบกษา** เล่ม 122, ตอนพิเศษ 76 ง (5 กันยายน): 39-46.

จุฑามาศ อินนามเพ็ง. (2552). **ภาวะผู้นำทางการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2544). **การแปลความหมายสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และสัมประสิทธิ์การอธิบาย**. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2560, จาก <http://www.watpon.com/Elearning/stat23.htm>

นาวา สุขรมย์. (2550). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย. (2557). **หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู**. เอกสารอัดสำเนา

บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปกรณัม ประจัญบาน. (2553). **สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและประเมิน**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). พิษณุโลก: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- มนู อาลี. (2551). **ความต้องการการนิเทศการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1**. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **แนวทางพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพทางการศึกษา พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). **มาตรฐานวิชาชีพครู**. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานวิชาชีพสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- สุวรรณณี หาญกล้า. (2550). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู สำนักงานอาชีวศึกษามหานคร**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาษาต่างประเทศ

- Adair, J. (2007). **Leadership for Innovation: How to Organize Team Creativity and Harvest Ideas**: Kogan Page.
- Arellano, R. B., Bolfarine, H., & Martin, H. (2002). "Skew-normal linear mixed models." **Journal of Data Science** 3, 415-438.
- Davis, GA, & Thomas, MA. (1989). **Effective schools and effective teachers**. Boston: Allyn and Bacon.
- Kotter, J. (1996). **Leading Change**. Harvard Business Review Boston: MA.